

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 1535 din 19 decembrie 2018

Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a analizat efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 685 din 7 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1021 din 29 noiembrie 2018, cu privire la legala compunere a completurilor de 5 judecători din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru anul 2019.

Prin Decizia nr. 685/2018, Curtea Constituțională a admis sesizarea formulată de prim-ministrul Guvernului României și a constatat existența unui conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de hotărârile Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, începând cu Hotărârea nr. 3/2014, potrivit căroră au fost desemnați prin tragere la sorți doar 4 din cei 5 membri ai Completurilor de 5 judecători, contrar celor

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

prevăzute de art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 255/2013.

Totodată, Curtea a decis că Înalta Curte de Casație și Justiție urmează a proceda de îndată la desemnarea prin tragere la sorți a tuturor membrilor Completurilor de 5 judecători, cu respectarea art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, astfel cum a fost modificat și completat prin Legea nr. 207/2018.

Constatând existența conflictului juridic de natură constituțională, în temeiul art. 146 lit. e) din Constituția României, republicată, Curtea Constituțională a stabilit totodată conduita în acord cu prevederile constituționale la care autoritățile publice trebuie să se conformeze.

În ceea ce privește atribuțiile Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, sub aspectul efectelor deciziei pronunțate, relevante sunt paragrafele 195-197, potrivit cărora:

„195. Curtea constată că pot fi identificate, în principal, două categorii de cauze la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, după cum vor fi redate mai jos.

196. Prima categorie de cauze este reprezentată de cele aflate deja pe rolul Completurilor de 5 judecători, cu privire la care Curtea nu a fost sesizată, dar constată că este necesară o abordare unitară și coerentă a tuturor aspectelor procedurale existente. Cu privire la acestea, Curtea constată că 4 membri ai Completurilor de 5 judecători (precum și toți membrii supleanți) au fost desemnați aleatoriu, prin tragere la sorți, în timp ce cel de-al cincilea nu a fost desemnat aleatoriu, ci, prin hotărâri succesive ale colegiului de conducere din 2014 până în prezent, acesta a fost introdus ca membru de drept al completului, pe care l-a și prezidat. În raport cu aceste aspecte, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului obligă la luarea în considerare a principiului continuității completului de judecată, prin prisma exigențelor regulii nemijlocirii ce decurge din art. 6 paragraful 1 din Convenție [a se vedea Hotărârea din 5 februarie 2014, pronunțată în Cauza Cătean împotriva României, paragrafele 60, 61,

[REDACTED] sau Hotărârea din 7 martie 2017, pronunțată în Cauza Cerovšek și Božičnik împotriva Sloveniei, paragraful 43], însă ea nu poate fi privită distinct de obligația legală de a asigura compunerea aleatorie a respectivului complet de judecată, astfel încât, ținând cont de aceste două principii/reguli care se aplică împreună, Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să asigure de îndată constituirea noilor completuri de judecată prin tragerea la sorți a tuturor celor cinci membri ai acestora și nu numai a locului celui considerat ca fiind membru de drept. De asemenea, tragerea la sorți se va realiza dintre toți judecătorii în funcție ai secției/secțiilor respective. În egală măsură, dată fiind conduita sancționabilă sub aspect constituțional a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Colegiul de conducere, care nu este de natură să ofere garanții cu privire la restabilirea corectă a cadrului legal de funcționare a Completurilor de 5 judecători, revine Consiliului Superior al Magistraturii - Secția pentru judecători, în baza prerogativelor sale constituționale și legale [art. 133 alin. (1) și art. 134 alin. (4) din Constituție, precum și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii], obligația de a identifica soluțiile la nivel de principiu cu privire la legala compunere a completurilor de judecată și de a asigura punerea lor în aplicare.

197. A doua categorie de cauze este reprezentată de cele viitoare, cu privire la care Înalta Curte de Casație și Justiție urmează a asigura, de asemenea, compunerea aleatorie integrală a completurilor. Aceasta trebuie realizată, în privința completurilor din materie penală, dintre toți judecătorii în funcție ai secției/secțiilor respective, întrucât legea nu face nicio distincție în acest sens. Niciun act administrativ nu poate înlătura sau limita acțiunea legii, aceasta trebuind a fi interpretată și aplicată în deplină concordanță cu conținutul său normativ. Totodată, pentru a nu exista nicio urmă de indoială cu privire la independența/imparțialitatea obiectivă a acestor completuri și pentru a nu se afecta imaginea și credibilitatea instanței supreme, organizarea tragerii la sorți trebuie să fie, în integralitatea sa, neutră, publică, transparentă, astfel încât să fie prevenite și înlăturate orice suspiciuni care vizează corecta desfășurare a

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

procedurii."

În acest context, având în vedere efectele obligatorii ale deciziei pronunțate, în scopul conformării la conduita stabilită de Curte în soluționarea conflictului juridic de natură constituțională, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat Hotărârea nr. 1367 din 5 decembrie 2018, prin care a stabilit aspectele de principiu cu privire la legala compunere a completurilor de 5 judecători și măsurile menite să asigure punerea lor în aplicare, reguli incidente până la finalul anului 2018.

Date fiind considerentele reținute în Decizia Curții Constituționale nr. 685/2018 (paragrafele 196 și 197), Secția pentru judecători constată că efectele deciziei menționate, în ceea ce privește atribuțiile ce revin Secției pentru a asigura conformitatea cu prevederile constituționale, nu se referă la cea de-a doua categorie de cauze, respectiv cauzele viitoare. În privința acestora, Curtea a arătat că *„Înalta Curte de Casație și Justiție urmează a asigura, de asemenea, compunerea aleatorie integrală a completurilor”*, cu garanțiile expres prevăzute de instanța de contencios constituțional (*„dintre toți judecătorii în funcție ai secției/secțiilor respective”, „organizarea tragerii la sorți trebuie să fie, în integralitatea sa, neutră, publică, transparentă, astfel încât să fie prevenite și înlăturate orice suspiciuni care vizează corecta desfășurare a procedurii”*).

Sub acest aspect, Secția pentru judecători reține și dispozițiile art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

„Art. 32 - (1) La începutul fiecărui an, la propunerea președintelui sau a vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție, Colegiul de conducere aprobă numărul și compunerea completurilor de 5 judecători.

(2) În materie penală, completurile de 5 judecători sunt formate din judecători din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(3) În alte materii decât cea penală, completurile de 5 judecători sunt formate din judecători specializați, în funcție de natura cauzelor.

(4) Judecătorii care fac parte din aceste completuri sunt desemnați, prin tragere la sorți, în ședință publică, de președintele sau, în lipsa acestuia, de unul dintre cei 2 vicepreședinți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție. Schimbarea membrilor completurilor se face în mod excepțional, pe baza criteriilor obiective stabilite de Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(5) Completul de 5 judecători este prezidat de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, de unul dintre cei 2 vicepreședinți sau de președinții de secție atunci când aceștia fac parte din complet, desemnați potrivit alin. (4).

(6) În cazul în care niciunul dintre aceștia nu a fost desemnat să facă parte din completurile de 5 judecători, completul este prezidat, prin rotație, de fiecare judecător, în ordinea vechimii în magistratură a acestora.

(7) Cauzele care intră în competența completurilor de 5 judecători sunt repartizate aleatoriu în sistem informatizat."

În consecință, pentru anul 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție va organiza tragerea la sorți a judecătorilor care fac parte din compunerea completurilor de 5 judecători.

În ceea ce privește prima categorie de cauze, respectiv cele aflate deja pe rolul Completurilor de 5 judecători, Curtea Constituțională a reținut că este necesară o abordare unitară și coerentă a tuturor aspectelor procedurale existente. În acest sens, **pentru restabilirea corectă a cadrului legal de funcționare a completurilor de 5 judecători**, Curtea a stabilit că „revine Consiliului Superior al Magistraturii - Secția pentru judecători, în baza prerogativelor sale constituționale și legale [art. 133 alin. (1) și art. 134 alin. (4) din Constituție, precum și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii], **obligația de a identifica soluțiile la nivel de principiu cu privire la legala compunere a completurilor de judecată și de a asigura punerea lor în aplicare**"(paragr. 196).

În consecință, în plus față de soluțiile de principiu adoptate prin Hotărârea nr. 1367

[REDACTED] [REDACTED]
din 5 decembrie 2018, în baza deciziei Curții Constituționale, revine Secției pentru judecători să stabilească toate măsurile necesare pentru restabilirea corectă a cadrului legal de funcționare a completurilor de 5 judecători, inclusiv sub aspectul respectării principiului continuității. De altfel, Curtea a invocat necesitatea respectării acestui principiu, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (paragr. 196).

Secția pentru judecători constată că principiul repartizării aleatorii și principiul continuității reprezintă garanții ale dreptului la un proces echitabil, din prisma accesului la o instanță independentă și imparțială.

Continuitatea reprezintă un principiu fundamental aplicabil procedurii judiciare, acesta fiind reglementat atât la nivelul legislației primare, cât și al celei secundare.

Potrivit art. 11 din Legea nr. 304/2004, activitatea de judecată se desfășoară cu respectarea principiilor distribuirii aleatorii a dosarelor și **continuității**, cu excepția situațiilor în care judecătorul nu poate participa la judecată din motive obiective.

De asemenea, art. 19 din Codul de procedură civilă stabilește că judecătorul investit cu soluționarea cauzei nu poate fi înlocuit pe durata procesului decât pentru motive temeinice, în condițiile legii.

Codul de procedură penală consacră principiul continuității prin art. 354 alin. (2) și (3), potrivit căruia completul de judecată trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei. Când acest lucru nu este posibil, completul se poate schimba până la începerea dezbaterilor. După începerea dezbaterilor, orice schimbare intervenită în componerea completului atrage reluarea dezbaterilor.

Secția pentru judecători reține și faptul că Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, cu modificările ulterioare, conține o serie de reglementări referitoare la continuitatea completului de judecată. Potrivit art. 109¹ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, dispozițiile acestui regulament se completează cu prevederile Regulamentului

[REDACTED] de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1.375/2015, în măsura în care aceste prevederi nu sunt contrare dispozițiilor legale privind Înalta Curte de Casație și Justiție și dispozițiilor cuprinse în regulament.

Prin urmare, Secția pentru judecători apreciază că toate dosarele aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 31 decembrie 2018, de competența completurilor de 5 judecători, înființate în 2018, potrivit regulilor stabilite prin Hotărârea Secției pentru judecători nr. 1367/2018, urmează a fi judecate în continuare de aceste completuri.

Având în vedere toate aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți și o abținere.

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. – Pentru anul 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție va organiza tragerea la sorți a judecătorilor care fac parte din compunerea completurilor de 5 judecători.

Art. 2. – Toate dosarele aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 31 decembrie 2018, de competența completurilor de 5 judecători, înființate în 2018, potrivit regulilor stabilite prin Hotărârea Secției pentru judecători nr. 1367/2018, vor fi judecate de aceste completuri.

1 9 0 9

Consiliul Superior
al Magistraturii

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Art. 3. – Prezenta hotărâre se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la 19.12.2018

PREȘEDINTE,
Judecător Simona Camelia Marcu

